

Myndigheten för press, radio och tv
registrator@mprt.se

Rapporten Förslag till framtida villkor för analog och digital kommersiell radio

MPRT dnr 21/03668

Utgångspunkter

Konkurrensverket verkar för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i betänkandet.

Rapportens innehåll och förslag

I rapporten gör Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) överväganden om regelverket för tillståndsgivning för analog och digital kommersiell radio i syfte att skapa goda förutsättningar för en långsiktigt hållbar kommersiell radioverksamhet, med ett stort utbud för olika intressen och smakinriktningar. Myndigheten har även remitterat en kartläggning och analys av digitalradioutvecklingen i Europa sedan 2016 och av marknaden för digitalradio i Stockholm.

MPRT föreslår att de analoga sändningstillstånd som ska börja gälla den 1 augusti 2026 ska fördelas efter ett urvalsförfarande baserat på samma principer som i dag gäller för digital kommersiell radio och marksänd tv. Det föreslagna urvalsförfarandet innebär att tilldelningen av tillstånd för analog kommersiell radio ska utformas på samma sätt som reglerna för tillståndsgivning för digital kommersiell radio. MPRT menar att enhetliga regler för tillståndsgivning för analog och digital kommersiell radio innebär en förenkling för aktörerna.

I rapportutkastet finns inget förslag till lagtext, men av löptexten framgår att tillståndsgivningen för analog kommersiell radio (8 kap. 13 § radio- och tv-lagen [2010:696]) ska likna reglerna för digital radio .

Konkurrensverkets synpunkter

Såsom MPRT framför i rapportutkastet skulle en övergång till ett enhetligt tillståndsförfarande för analog och digital kommersiell radio innebära en förenkling för företagen på marknaden.

Samtidigt skiljer sig förutsättningarna för de två distributionsformerna åt. Medan marknätet för digitala radioutsändningar (DAB) har utrymme för ett stort antal programföretag är utrymmet i det analoga marknätet mycket mer begränsat. I propositionen till radio- och tv-lagen (prop. 2009/10:115) framhöll regeringen att det låga antalet programföretag som ryms i de analoga näten innebär att det inte går att åstadkomma en fördelning där sändningarna på ett rimligt sätt tillgodoser olika intressen och smakriktningar på det vis som gäller för tillstånd för att sända tv och digital kommersiell radio. Regeringen menade därför att sådana kriterier som tillämpas för digitala sändningstillstånd inte ska tillämpas när det gäller sändningstillstånd för analog kommersiell radio.

Enligt den förteckning som finns publicerad på MPRT:s webbsida finns det tre programföretag med nationella tillstånd för kommersiell analog radio och 35 regionala/lokala tillstånd, fördelade på åtta olika radiokanaler.¹ Det är en öppen fråga om antalet tillstånd är tillräckligt för att tillgodose olika intressen och smakriktningar på det sätt som MPRT föreslår, men såvitt Konkurrensverket uppfattar saken har utrymmet för antalet analoga sändningstillstånd inte ändrats sedan riksdagen beslutade om de nu gällande reglerna, vilket talar emot att reglerna för tilldelning av tillstånd för att sända analog kommersiell radio anpassas till reglerna för tilldelning av tillstånd för att sända digital kommersiell radio.

Konkurrensverket förordar i stället att tillstånden för analog kommersiell radio även i fortsättningen ska fördelas genom ett anbudsförfarande. Fördelen med ett anbudsförfarande är att en sökande noga måste tänka igenom vilken avgift denne är beredd att betala för att få tillståndet. Buden kan därmed förväntas spegla tillståndens ekonomiska värde. Ett öppet anbudsförfarande kan, såsom MPRT skriver i rapportutkastet, förväntas leda till att företagen inte behöver betala mer än nödvändigt för tillstånden medan ett slutet anbudsförfarande kan förväntas spegla företagens egna kalkyler gällande tillståndens ekonomiska värde. Valet av auktionsform bör spegla statens avsikter.

Dagens situation med ett fåtal företag som tillsammans utgör en stor andel av det kommersiella utbudet på radiomarknaden skiljer sig väsentligt från den situation när radiomarknaden öppnades för konkurrens och tillstånd för analog kommersiell radio auktionerades ut första gången. Det kan därför inte utan vidare antas att utfallet av det öppna anbudsförfarande som tillämpades 1993–1995 kommer att upprepas i en framtida auktion.

---

¹ <https://www.mprt.se/sanda-och-publicera-media/For-dig-som-sander-radio/analog-radio/>, 27 oktober 2022.

Konkurrensverket anser att utrymmet för programföretag alltjämt är begränsat, särskilt i jämförelse med utrymmet i DAB-nätet. Mot bakgrund av detta menar Konkurrensverket att fördelarna med ett enhetligt regelverk för de olika distributionsformerna inte uppväger de nackdelar förslaget innebär för konkurrensen på marknaden.

Konkurrensverket menar att ett auktionsförfarande är ett lämpligt sätt allokera knappa resurser och föreslår därför att tillstånden för att sända analog kommersiell radio även i framtiden fördelas efter ett auktionsförfarande. Valet av auktionsform bör spegla statens avsikter.

Detta yttrande har beslutats av biträdande enhetschefen Stefan Jönsson.
Föredragande har varit sakkunnige Björn Axelsson.

Yttrandet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Stefan Jönsson

Björn Axelsson